



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 574/2013-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť Ing. Z. C., zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Ribárom, Advokátska kancelária, Mickiewiczova 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 103/08 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 103/08 porušil právo Ing. Z. C. na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Piešťany vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 103/08 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. Z. C. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ing. Z. C. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov), ktorú je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť na účet jej advokáta JUDr. Martina Ribára, Advokátska kancelária, Mickiewiczova 2, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 574/2013-9 z 5. novembra 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. Z. C. (ďalej aj „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 103/08 (pôvodne pod sp. zn. 4 C 182/04, taktiež postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN – 4 C 182/04).

1.1 Podľa § 18b ods. 1 zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“), výkon súdnictva k 1. januáru 2008 vo veci sťažovateľky prešiel z odovzdávajúceho Okresného súdu Trnava na nadobúdajúci Okresný súd Piešťany.

2. Z obsahu sťažnosti vyplynul chronologický prehľad niektorých úkonov vykonaných v napadnutom konaní, ako aj tieto podstatné skutočnosti:

„Predmetom tejto sťažnosti je porušovanie práv sťažovateľky garantovaných (...) čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejnenom v zbierke zákonov pod č. 209/1992.

(...) V zmysle čl. 6 ods. 1 zák. 209/1992 Zb. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Navrhovateľka som sa návrhom zo dňa 30. 10. 2001 domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy podaným na Okresný súd Bratislava I, kde konanie prebiehalo až do 12. 11. 2003, kedy následne bola vec postúpená Okresnému súdu Piešťany.

(...) Sťažovateľka mám za to, že za 10 rokov trvania tohto konania súd nevykonal dostatok úkonov a spôsobenými prieťahmi boli porušené moje ústavné práva na spravodlivý proces bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľka som taktiež podala sťažnosť na prieťahy v konaní na Okresný súd Piešťany. (...)

Sťažovateľka na základe uvedeného, mám za to, že primeranou náhradou škody spôsobenej mi postupom prvostupňového súdu je 500,- EUR za každý rok trvania tohto konania, teda 5 000,- EUR.

(...) Navrhovateľka mám za to, že doterajším postupom Okresného súdu Piešťany bolo porušené moje Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov čím mi vznikla priama finančná škoda pozostávajúca z nemožnosti nakladania s mojím vlastníctvom tak, ako má na mysli § 123 Obč. zák. a teda navrhovatelia nemôžeme predmet svojho vlastníctva držať, používať a zaobchádzať s ním a nemôžeme tento predmet dať do nájmu tretej osobe podľa svojho uváženia a za obvyklých podmienok.

Nakoľko v doterajšom konaní súdov bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie v primeranej lehote v zmysle (...) čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky (...) vydal tento nález:

Základné právo sťažovateľa, a to (...) čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod č. k. 7C 103/2008.

Podľa § 36 ods. 2 zák. č. 38/93 Z. z. o organizácii Ústavného súdu priznáva sa sťažovateľovi náhrada trov jeho právneho zastúpenia, splatná do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. Martina Ribára, advokáta(...)

Z týchto dôvodov žiadam Ústavný súd SR, aby (...) tejto sťažnosti vyhovel a prikázal Okresnému súdu Piešťany, ktorý podľa nášho posúdenia porušil naše základné práva a slobody svojou nečinnosťou, aby vo veci konal a aby mi bola podľa § 56 ods. 4 cit. zák. priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 5000,- EUR splatná do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu SR.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 25/14 zo 17. februára 2014 a právny zástupca sťažovateľky prípisom z 13. marca 2014.

3.1 Predsedníčka okresného súdu popísala chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodala tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Čo sa týka skutkovej a právnej zložitosti sporu ide o neplatnosť kúpnej zmluvy.

Viacero pojednávanií muselo byť pre neúčast' účastníkov, či už ospravedlnenú alebo neospravedlnenú, odročené. Niektoré pojednávania boli odročené pre PN zákonného sudcu. V priebehu konania sa zisťoval stav konania o pozbavení odporcu v 1. rade spôsobilosti na právne úkony, ohľadom čoho sa najskôr zamietal návrh na prerušenie a následne súd konanie prerušil.

Sťažovateľka, resp. jej právny zástupca na viaceré pojednávania neprišli, pričom z niektorých sa ani neospravedlnili.

Obdobie nekonania vo veci v rokoch 2008 až 2009 bolo spôsobené nedostatočnou personálnou obsadenosťou súdu, pričom sudkyňa podľa možnosti vo veci konala s ohľadom na zaťaženosť, avšak niektoré termíny museli byť zrušené aj pre práceneschopnosť sudkyne.

Na záver si dovoľujem poukázať na existenciu systémových nedostatkov v oblasti výkonu spravodlivosti vo vzťahu k dlhodobému nedostatočnému obsadeniu tunajšieho súdu väčším počtom sudcov, ktoré vedenie súdu či konajúci sudca nemôžu ovplyvniť nástrojmi, ktorými by sami disponovali na vyriešenie tzv. objektívnych okolností prieťahov v konaní. Táto skutočnosť bola zohľadnená i schválenou novelou zákona o sídlach a obvodoch súdov,

kde s účinnosťou od 1. 5. 2013 bol z obvodu tunajšieho súdu odčlenený územný obvod okresu Hlohovec, čo by malo prispieť k zníženiu vysokého nápadu a plynulejšiemu vybavovaniu všetkých vecí.

Netrvám na ústnom pojednávaní a súhlasím s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania v zmysle ust. § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

3.2 Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu nevyužila právo zaujať stanovisko k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu, právny zástupca iba prípisom oznámil, že „(...)netrváme na ústnom pojednaní veci, keďže od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci“.

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 7 C 103/08 (pôvodne pod sp. zn. 4 C 182/04, taktiež postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN – 4 C 182/04):

Dňa 30. októbra 2001 podala sťažovateľka na Okresnom súde Bratislava I (ďalej aj „okresný súd I“) proti Ing. J. C. (ďalej len „odporca 1“) a proti spoločnosti Prior Obchodné Domy a. s., Partizánske (ďalej len „odporca 2“), žalobný návrh na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 18 C 160/01.

Dňa 21. novembra 2001 okresný súd I vyzval sťažovateľku, aby v určenej lehote zosúladila označenie odporcu 2 s výpisom z obchodného registra.

Dňa 12. decembra 2001 sťažovateľka reagovala na výzvu okresného súdu I.

Dňa 8. februára 2002 okresný súd I vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh.

Dňa 15. februára 2002 sťažovateľka uhradila súdny poplatok.

Dňa 19. februára 2002 okresný súd I doručil žalobný návrh odporcom na vyjadrenie.

Dňa 13. novembra 2003 bol vyhotovený prípis, v zmysle ktorého okresný súd I postupuje vec Okresnému súdu Piešťany z dôvodu miestnej príslušnosti. Prípis o postúpení veci bol doručený účastníkom konania, okrem správcu konkurznej podstaty odporcu 2, ktorý podľa informácie pošty zomrel.

Dňa 9. decembra 2003 konajúci sudca vykonal v spise úpravu, podľa ktorej prípis o postúpení veci má byť doručený likvidátorovi odporcu 2.

Dňa 11. decembra 2003 sa likvidátorovi odporcu 2 uvedený prípis nepodarilo doručiť.

Dňa 20. apríla 2004 okresný súd I dožiadal Register obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“), aby oznámil trvalý pobyt likvidátora odporcu 2.

Dňa 29. apríla 2004 register obyvateľov reagoval na dožiadanie okresného súdu I.

Dňa 13. mája 2004 okresný súd I zaslal prípis o postúpení veci likvidátorovi odporcu 2.

Dňa 27. mája 2004 sťažovateľka doručila okresnému súdu I svoj *„nesúhlas s postúpením veci“*.

Dňa 25. novembra 2003 bol prípis, v zmysle ktorého Okresný súd Bratislava I postupuje vec Okresnému súdu Piešťany z dôvodu miestnej príslušnosti spolu so súvisiacim spisom doručený okresnému súdu. Vec bola na okresnom súde zaevidovaná pod sp. zn. 4 C 182/04.

Dňa 2. júla 2004 okresný súd namietol svoju miestnu príslušnosť na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Vec bola na najvyššom súde zaevidovaná pod sp. zn. 1 Ndc 116/04.

Dňa 6. júla 2004 najvyšší súd rozhodol, že miestne príslušným v predmetnej veci je Okresný súd Piešťany.

Dňa 15. júla 2004 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 18. novembra 2004 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 6. december 2004.

Dňa 1. decembra 2004 správca konkurznej podstaty odporcu 2 ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní, pretože medzičasom bol zrušený konkurz na odporcu 2, správca bol zbavený funkcie, avšak uznesenie o tejto skutočnosti ešte nie je právoplatné.

Dňa 6. decembra 2004 bolo pojednávanie odročené na neurčito.

Dňa 7. decembra 2004 okresný súd dožiadal Krajský súd v Bratislave o oznámenie, „*kto bol určený za nového správcu konkurznej podstaty*“ odporcu 2.

Dňa 23. decembra 2004 Krajský súd v Bratislave reagoval na dopyt okresného súdu.

Dňa 1. januára 2005 sa stal príslušným v danej veci Okresný súd Trnava, kde bola vec zaevidovaná pod sp. zn. PN – 4 C 182/04.

Dňa 10. marca 2005 Okresný súd Trnava vyžiadal z obchodného registra výpis ohľadne odporcu 2.

Dňa 6. apríla 2005 obchodný register zaslal Okresnému súdu Trnava výpis ohľadne odporcu 2.

Dňa 19. apríla 2005 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 7. jún 2005.

Dňa 7. júna 2005 bolo pojednávanie odročené na neurčito, pretože sa nedostavil zástupca odporcu 2, ktorý doručenie nemal vykázané. V rovnaký deň bolo vo veci nariadené pojednávanie na 27. september 2005, pričom Okresný súd Trnava požiadal likvidátora odporcu 2, Okresný súd Trnava a Okresný súd Nitra, aby oznámili, „*či prebieha konanie o výmaz z obchodného registra*“ odporcu 2.

Dňa 20. júna 2005 bola vrátená zásielka určená likvidátorovi odporcu 2 s tým, že je na uvedenej adrese neznámy.

Dňa 12. júla 2005 Okresný súd Nitra oznámil, že na tomto súde neprebieha konanie o výmaz z obchodného registra odporcu 2.

Dňa 4. augusta 2005 Okresný súd Trnava dožiadal register obyvateľov, aby oznámil trvalý pobyt likvidátora odporcu 2.

Dňa 22. augusta 2005 register obyvateľov reagoval na dožiadanie Okresného súdu Trnava.

Dňa 19. septembra 2005 bolo Okresnému súdu Trnava oznámené, že Krajský súd v Bratislave zrušil konkurz na odporcu 2. „*Po ukončení konkurzného konania nezostal*

úpadcovi žiaden majetok, z toho dôvodu sa má zato, že prebieha výmaz z obchodného registra“ odporcu 2.

Dňa 23. septembra 2005 sťažovateľka rozšírila svoj návrh aj na PhDr. K. C. (ďalej aj „odporkyňa“).

Dňa 27. septembra 2005 bolo pojednávanie odročené na 9. december 2005. Na toto pojednávanie sa nedostavila ani sťažovateľka a ani jej právny zástupca. V rovnaký deň podal zákonný sudca „*podnet na začatie výmazu*“ odporcu 2 z obchodného registra.

Dňa 5. októbra 2005 Okresný súd Trnava uznesením č. k. PN – 4 C 182/04-103 pripustil zmenu petitu návrhu. Súd v rovnaký deň uznesením č. k. PN – 4 C 182/04-104 pripustil aj rozšírenie návrhu aj na odporkyňu PhDr. K. C.

Dňa 8. decembra 2005 sťažovateľka ospravedlnila svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní s tým, že súhlasí, aby sa pojednávalo v jej neprítomnosti.

Dňa 9. decembra 2005 bolo pojednávanie odročené na 4. apríl 2006.

Dňa 27. februára 2006 bolo Okresnému súdu Trnava doručené uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 29 Exre 85/05-40, ktorým sa začalo konanie o výmaz odporcu 2 z obchodného registra.

Dňa 4. apríla 2006 bolo pojednávanie odročené na 6. jún 2006 „*za účelom pokúsenia mimosúdneho vypořádania veci*“.

Dňa 6. júna 2006 sa pojednávanie neuskutočnilo z dôvodu neprítomnosti účastníkov konania. Okresný súd Trnava uznesením č. k. PN – 4 C 182/04-123 prerušil konanie.

Dňa 12. júla 2006 sťažovateľka podala odvolanie proti rozhodnutiu o prerušení konania.

Dňa 21. septembra 2006 podala sťažovateľka návrh na pokračovanie v konaní.

Dňa 6. februára 2007 Okresný súd Trnava uznesením č. k. PN – 4 C 182/04-148 konanie proti odporcovi 2 zastavil.

Dňa 11. júna 2007 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 19. september 2007.

Dňa 19. septembra 2007 bolo pojednávanie odročené na neurčito aj preto, že sa na pojednávanie nedostavil právny zástupca sťažovateľky. Okresný súd Trnava zrušil svoje uznesenie o prerušení konania.

Dňa 25. septembra 2007 Okresný súd Trnava vyzval sťažovateľku, aby „*uviedla hodnotu nehnuteľnosti ku dňu 23. 9. 2005*“.

Dňa 10. decembra 2007 sťažovateľka žiadala Okresný súd Trnava o „*upresnenie dôvodu na základe ktorého odo mňa žiadate uviesť hodnotu nehnuteľnosti ku dňu 23. 9. 2005*“.

Dňa 1. januára 2008 výkon súdnej právomoci v danej veci prešiel na Okresný súd Piešťany, na ktorom bola vec zaevidovaná pod sp. zn. 7 C 103/08, pričom vec bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Lucii Chrapkovej.

Dňa 10. septembra 2009 okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby oznámil, „*čo mienila navrhovateľka podaním doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 13. 9. 2007*“.

Dňa 2. októbra 2009 právny zástupca sťažovateľky oznámil okresnému súdu, že „*kópiu podania navrhovateľky, doručeného Vášmu súdu 13. 9. 2007 nemám k dispozícii a z uvedeného dôvodu nevieme oznámiť, čo mienila navrhovateľka svojim podaním a navrhujeme v tejto veci vykonať dopyt na navrhovateľku*“.

Dňa 13. novembra 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 9. marec 2010.

Dňa 9. marca 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 1. jún 2010.

Dňa 1. júna 2010 bolo pojednávanie odročené na 12. august 2010, pretože sa na pojednávanie nedostavil JUDr. L. K. a taktiež odporkyňa, ktorým okresný súd uložil poriadkovú pokutu.

Dňa 2. júna 2010 sťažovateľka, odporca 1 a odporkyňa spoločným prípisom ospravedlnili svoju neúčast' na ostatnom ústnom pojednávaní a uviedli, že sa chcú mimosúdne dohodnúť, preto žiadajú o prerušenie konania.

Dňa 12. augusta 2010 bolo pojednávanie odročené na 23. september 2010 z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 23. septembra 2010 bolo pojednávanie odročené na 4. november 2010.

Dňa 4. novembra 2010 bolo pojednávanie odročené na neurčito pre neprítomnosť odporcov.

Dňa 28. decembra 2010 sťažovateľka podala návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 21. januára 2011 okresný súd uznesením č. k. 7 C 103/08-227 nariadil vo veci predbežné opatrenie.

Dňa 22. februára 2011 odporcovia podali odvolanie proti rozhodnutiu o nariadení predbežného opatrenia, ktoré neskôr ešte doplnili.

Dňa 7. marca 2011 okresný súd uznesením č. k. 7 C 103/08-260 a č. k. 7 C 103/08-263 vyzval odporcov na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie. V rovnaký deň bolo odvolanie zaslané sťažovateľke na vyjadrenie.

Dňa 21. marca 2011 odporcovia podali odvolanie proti rozhodnutiu o uložení poriadkovej pokuty.

Dňa 30. marca 2011 sa sťažovateľka vyjadrila k odvolaniu odporcov.

Dňa 4. a 5. apríla 2011 boli spisy predložené Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o odvolaniach odporcov.

Dňa 13. apríla 2011 krajský súd uznesením č. k. 11 Co 102/2011-287 napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ktorým vydal vo veci predbežné opatrenie, potvrdil a napadnuté uznesenie o uložení poriadkovej pokuty uznesením č. k. 11 Co 102/2011-291 zrušil.

Dňa 20. apríla 2011 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 10. mája 2011 okresný súd dožiadal okresný súd I o vypočutie odporcu 1 a odporkyne.

Dňa 14. júla 2011 zákonná sudkyňa urgovala vybavenie dožiadania. V rovnaký deň odporcovia navrhli prerušenie konania, pretože prebieha aj konanie o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony odporcu 1.

Dňa 26. júla 2011 bol urobený dopyt na okresný súd I, či evidujú konanie o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony odporcu 1.

Dňa 8. augusta 2011 bolo okresnému súdu doručené „*vybavenie dožiadania*“.

Dňa 18. augusta 2011 okresný súd I oznámil, že sa na tomto súde pod sp. zn. 7 C 103/2011 vedie konanie o pozbavenie spôsobilosti odporcu 1 na právne úkony.

Dňa 2. septembra 2011 okresný súd uznesením č. k. 7 C 103/08-328 návrh odporcov na prerušenie konania zamietol.

Dňa 21. septembra 2011 odporcovia podali odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí ich návrhu na prerušenie konania.

Dňa 26. septembra 2011 bolo uvedené odvolanie odporcov zaslané sťažovateľke na vyjadrenie.

Dňa 24. októbra 2011 sa sťažovateľka vyjadrila k odvolaniam odporcov.

Dňa 2. novembra 2011 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní odporcov.

Dňa 10. júla 2012 krajský súd uznesením č. k. 10 Co 192/2011-375 napadnuté rozhodnutie okresného súdu o prerušení konania potvrdil.

Dňa 14. augusta 2012 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 28. augusta 2012 okresný súd vyzval právneho zástupcu odporcu 1, aby oznámil, kto bol určený jeho mandantovi za opatrovníka.

Dňa 4. septembra 2012 právny zástupca odporcu 1 reagoval na výzvu súdu a tiež oznámil, že „*odporcovi 1 nebol do dnešného dňa právoplatne ustanovený opatrovník*“.

Dňa 19. októbra 2012 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 29. november 2012.

Dňa 29. novembra 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely oznámenia adresy svedkyne a zváženia ďalšieho postupu vo veci.

Dňa 7. decembra 2012 sťažovateľka oznámila okresnému súdu adresu svedkyne.

Dňa 17. decembra 2012 okresný súd uznesením č. k. 7 C 103/08-393 prerušil konanie „*do právoplatného skončenia veci vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1Ps/5/2011 v časti o ustanovenie opatrovníka*“ odporcovi 1.

Dňa 14. marca 2013 sťažovateľka podala odvolanie proti uvedenému uzneseniu o prerušení konania.

Dňa 24. mája 2013 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o opravnom prostriedku sťažovateľky.

Dňa 29. januára 2014 krajský súd uznesením č. k. 24 Co 215/2013-426 napadnuté uznesenie okresného súdu o prerušení konania zrušil.

Dňa 31. januára 2014 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 7. februára 2014 okresný súd uznesením č. k. 7 C 103/08-430 ustanovil odporcovi 1 opatrovníka v danom konaní.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd

vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 103/08 (pôvodne pod sp. zn. 4 C 182/04, taktiež postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. PN-4 C 182/04) dochádza k porušovaniu práva sťažovateľky na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd poznamenáva, že vzhľadom na ustanovenie § 18b ods. 1 zákona o sídlach a obvodoch súdov v súvislosti s otázkou, či bolo porušené právo sťažovateľky na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov v okolnostiach danej veci, posudzoval postup odovzdávajúceho Okresného súdu Trnava a nadobúdajúceho Okresného súdu Piešťany ako celok so všetkými ústavnoprávnymi dôsledkami pre Okresný súd Piešťany vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rovnako aj základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci,

správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní po skutkovej stránke mohlo predstavovať určitú zložitost' súvisiacu najmä s nutnosťou konať s opatrovníkom a dožiadaným súdom. Napriek tomu však ústavný súd zdĺhavý priebeh napadnutého konania nemôže pripísať (tak ako to bude uvedené v bode III/3) iba na vrub zložitosti veci, avšak na túto okolnosť nemohol neprihliadať pri určení primeraného zadost'učinenia. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevyomykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, treba poukázať predovšetkým na to, že, ako to z chronológie úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva (pozri bod II tohto nálezu), k predĺženiu napadnutého konania prispela aj samotná sťažovateľka, resp. jej právny zástupca najmä tým, že v určitých obdobiach bola aj nesúčinnosťná, keďže sa opakovane nezúčastnila (a to aj bez ospravedlnenia) na pojednávaniach v danej veci (27. septembra 2005, 6. júna 2006, 19. septembra 2007). Na uvedené správanie sťažovateľky taktiež nemohol ústavný súd neprihliadnuť pri úvahe o priznaní výšky finančného zadost'učinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že celkové trvanie posudzovaného konania viac ako dvanásť rokov (od 30. októbra 2001) v súčasnosti iba na súde prvého stupňa je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané, a to aj v tom prípade, ak odhliadneme od toho, že vec sa do 25. novembra 2003 nachádzala na Okresnom súde Bratislava I a spis sa osemnásť mesiacov nachádzal na odvolacom súde. Za tieto obdobia, samozrejme Okresný súd Piešťany nemôže niesť žiadnu zodpovednosť. Viac ako 8,5 rokov však napadnuté konanie trvá na Okresnom súde Piešťany (z toho 3 roky na Okresnom súde Trnava), pričom okresný súd bol v danej veci aj bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov absolútne nečinný od 15. júla 2004 do 18. novembra 2004 (štyri mesiace) a od 1. januára 2008 do

10. septembra 2009 (dvadsať mesiacov). Okresný súd teda dva roky vo veci (ktorá trvala vtedy už 7 rokov) nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Pokiaľ predsedníčka okresného súdu poukázala na „*existenciu systémových nedostatkov v oblasti výkonu spravodlivosti vo vzťahu k dlhodobému nedostatočnému obsadeniu tunajšieho súdu väčším počtom sudcov*“, nebolo to možné akceptovať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 a rovnako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (mutatis mutandis I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, posudzuje postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnúť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení okresného súdu (mutatis mutandis I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'účinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadost'účinenie vo výške 5 000 € najmä preto, že v dôsledku zbytočných prietáhov v napadnutom konaní *„nemôžeme predmet svojho vlastníctva držať, používať a zaobchádzať s ním a nemôžeme tento predmet dať do nájmu tretej osobe podľa svojho uváženia a za obvyklých podmienok“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadost'účením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadost'účinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, vzhľadom aj na správanie sťažovateľky (jej právneho zástupcu) v napadnutom konaní považuje za primerané vo výške 1 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'účinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3 a v bode 5.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia 18. júla 2013 a spísanie sťažnosti z 19. júla 2013). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,81 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove sumu 275,94 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2014